

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені
О.О.БОГОМОЛЬЦЯ**

**ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ
НМУ імені О.О. Богомольця
(протокол № ____ від « ____ » ____ 2026 р.)**

Голова Вченої ради

Член-кор. НАМН України

_____ професор Юрій КУЧИН

Введено в дію наказом ректора

від « ____ » _____ 2026 року № ____

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
У НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
імені О.О. БОГОМОЛЬЦЯ**

Київ 2026

(Нова редакція)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність в Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця (далі - Положення) розроблене відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про академічну доброчесність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України, Статуту Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (далі - НМУ) та інших нормативних документів.

1.2. Це Положення визначає основні принципи дотримання академічної доброчесності, поняття дотримання та форми порушення академічної доброчесності, види академічної та дисциплінарної відповідальності, порядок притягнення до відповідальності учасників освітнього, клінічного та наукового процесів, а також регламентує створення механізмів побудови комунікацій в НМУ та необхідних умов для недопущення порушень.

1.3. **Академічна доброчесність** - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої, клінічної) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

1.4. Для забезпечення академічної доброчесності в НМУ всі учасники процесу зобов'язані дотримуватися таких принципів:

1. верховенства права;
2. законності;
3. демократизму;
4. пріоритетності прав і свобод людини та громадянина;
5. рівноправності;
6. гарантування прав і свобод;
7. науковості та доказовості (зокрема, принципів доказової медицини);

8. професіоналізму та компетентності;
  9. партнерства і взаємодопомоги;
  10. поваги та взаємної довіри;
  11. відкритості і прозорості;
  12. особистої відповідальності за порушення академічної доброчесності.
- 1.5. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності в НМУ визначаються розділами **8, 9 та 10** цього Положення.

2. ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Дотримання академічної доброчесності науковими, науково-педагогічними та педагогічними працівниками (далі - НПП та ПП) передбачає:

- 2.1.1. посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших осіб;
- 2.1.2. дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- 2.1.3. надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації, результати лікувально-діагностичної діяльності та власну педагогічну (науково-педагогічну) діяльність;
- 2.1.4. контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти (студентами, інтернами, магістрантами, аспірантами, докторантами) в освітньому процесі та науковій діяльності;
- 2.1.5. об'єктивне, неупереджене оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- 2.1.6. запобігання використанню конфлікту інтересів під час наукової експертизи чи рецензування робіт.

2.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- 2.2.1. самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного, модульного та підсумкового контролю результатів навчання, ліцензійних інтегрованих іспитів (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога

- застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- 2.2.2. посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших осіб;
- 2.2.3. дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- 2.2.4. надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень, клінічні спостереження і джерела інформації.

3. ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Порухенням академічної доброчесності в НМУ вважається: академічний плагіат; самоплагіат; фабрикація; фальсифікація; списування; обман; хабарництво; необ'єктивне оцінювання, а також академічний саботаж, інституційне порушення та недоброчесний клінічний/науковий супровід.

3.2. **Академічний плагіат** - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства, а саме:

- 3.2.1. відтворення в тексті наукової/навчальної роботи без змін, з незначними змінами, або в перекладі тексту іншого автора обсягом від речення і більше, без посилання на автора відтвореного тексту;
- 3.2.2. відтворення в тексті роботи повністю або частково тексту іншого автора через його перефразування чи довільний переказ без посилання на автора;
- 3.2.3. відтворення в тексті роботи наведених в іншому джерелі цитат з третіх джерел без вказування, за яким саме безпосереднім джерелом наведена цитата;
- 3.2.4. відтворення в тексті роботи наведеної в іншому джерелі науково-технічної або медичної інформації (крім загальновідомої) без вказування на джерело;

3.2.5. привласнення описів клінічних випадків, схем лікування, результатів лабораторних, інструментальних або статистичних досліджень інших авторів.

3.3. **Самоплагіат** - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів. До самоплагіату також належить дублювання публікацій в різних наукових виданнях без посилання на першу публікацію, або повторне використання без змін ідентичних звітів про клінічні випробування чи науково-дослідні роботи (НДР).

3.4. **Фабрикація** - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях. У медичному закладі вищої освіти під фабрикацією також розуміється вигадкування анамнезу, результатів фізикального обстеження пацієнтів, які не існували, або внесення неіснуючих показників контрольних груп у лабораторні чи клінічні експерименти.

3.5. **Фальсифікація** - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень. У медичній практиці це включає підробку графіків, рентгенограм, результатів МРТ/КТ, зміну статистичних показників ефективності лікарських засобів або методів лікування задля досягнення бажаного (але недостовірного) результату.

3.6. **Списування** - виконання письмових та практичних робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час складання іспитів, диференційованих заліків, тестових екзаменів (включаючи КРОК-1, КРОК-2, КРОК-3), об'єктивного структурованого клінічного (практичного) іспиту - ОСК(П)Е, а також використання сторонньої допомоги чи несанкціонованих засобів зв'язку.

3.7. **Обман** - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, клінічної) діяльності чи організації освітнього процесу. Формами обману в НМУ є також:

а) **Академічний аутсорсинг (привідне авторство)** - замовлення або придбання виконання у сторонніх фізичних чи юридичних осіб курсових, магістерських робіт, дисертацій, наукових статей, звітів тощо (включаючи

використання генеративного штучного інтелекту без належного зазначення цього факту);

- b) **Помилкове співавторство («гостьове» чи «почесне» співавторство)** - включення до складу авторів/співавторів осіб, які не брали безпосередньої творчої, клінічної чи наукової участі у дослідженні, або виключення з авторів осіб, які таку участь брали;
- c) **Проходження процедур контролю замість іншої особи** (складання іспиту, тесту чи заліку іншим студентом/лікарем-інтерном).

3.8. **Хабарництво** - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому, науковому чи лікувально-діагностичному процесі.

3.9. **Необ'єктивне оцінювання** - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти викладачем з особистих причин, упередженості чи під впливом сторонніх чинників.

3.10. **Академічний саботаж** - навмисні дії, спрямовані на створення перешкод для здійснення наукової, клінічної чи освітньої діяльності іншими учасниками процесу (знищення чи приховування лабораторних зразків, реактивів, обладнання, пошкодження рукописів чи цифрових даних колег).

4. ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНОМУ ПЛАГІАТУ В НАУКОВИХ РОБОТАХ

4.1. Будь-який текстовий фрагмент обсягом від речення і більше, відтворений в тексті наукової чи навчальної роботи без змін, з незначними змінами, або в перекладі з іншого джерела, обов'язково має супроводжуватися посиланням на це джерело. Винятки допускаються лише для стандартних текстових кліше, які не мають авторства та/чи є загальноновживаними в медичній науці.

4.2. Якщо перефразування чи довільний переказ в тексті наукової роботи тексту іншого автора займає більше одного абзацу, посилання

(бібліографічне та/або текстуальне) на відповідний текст та/або його автора має міститися щонайменше один раз у кожному абзаці наукової роботи, крім абзаців, що повністю складаються з формул, а також нумерованих та маркованих списків (в останньому разі допускається подати одне посилання наприкінці списку).

4.3. Якщо цитата з певного джерела наводиться за першоджерелом, в тексті наукової роботи має бути наведено посилання на першоджерело. Якщо цитата наводиться не за першоджерелом, в тексті має бути наведено посилання на безпосереднє джерело цитування («*цитується за:* _____»).

4.4. Будь-яка наведена в тексті наукової роботи науково-технічна або клінічна інформація має супроводжуватися чітким вказуванням на джерело. Винятки припускаються лише для загальновідомої інформації, визнаної всією спільнотою фахівців відповідного профілю. У разі використання у роботі тексту нормативно-правового акту або медичного стандарту (клінічного протоколу) достатньо зазначити його офіційну назву, номер та дату ухвалення.

5. ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ В НАУКОВИХ РОБОТАХ

5.1. Для констатації різновиду академічного плагіату, визначеного у пункті 2 розділу 3 цього Положення, достатньо встановити одночасну наявність таких ознак:

5.1.1. в тексті іншого автора наявний такий самий або майже такий самий текстовий фрагмент обсягом більше одного речення, як в оцінюваній науковій роботі (за винятком стандартних текстових кліше);

5.1.2. цей текст іншого автора було створено раніше, ніж оцінювану наукову роботу;

5.1.3. автор оцінюваної роботи не посилається на цей текст іншого автора, або посилається так, що незрозуміло, якого саме речення (чи групи речень) стосується посилання.

5.2. Для констатації різновиду академічного плагіату, визначеного у пункту 2 розділу 3 цього Положення, достатньо встановити одночасну наявність таких ознак:

5.2.1. в оцінюваній науковій роботі міститься відтворення тексту іншого автора через його перефразування чи довільний переказ:

- а) обсягом до абзацу без посилання на автора відтвореного тексту, або
- б) обсягом більше абзацу без бібліографічного та/або текстуального посилання на автора щонайменше один раз у кожному абзаці;

5.2.3. відтворений текст іншого автора було створено раніше, ніж оцінювану наукову роботу.

5.3. Для констатації різновиду академічного плагіату, визначеного у пункті 2 розділу 3 цього Положення, достатньо встановити одночасну наявність таких ознак:

5.3.1. в оцінюваній науковій роботі наведено п'ять або більше цитат з третіх джерел саме чи майже в такому обсязі, як вони наведені в іншому джерелі, без вказування на це інше джерело як джерело запозичення;

5.3.2. це інше джерело було створено раніше, ніж оцінювана наукова робота;

5.3.3. автор не посилається на це інше джерело, або посилається так, що з посилання незрозуміло, що цитати взяті саме звідти.

5.4. Для констатації різновиду академічного плагіату, визначеного у пункті 2 розділу 3 цього Положення, достатньо встановити одночасну наявність таких ознак:

5.4.1. в іншому джерелі оприлюднена та сама науково-технічна або специфічна медична інформація (крім загальновідомої), яка наведена в оцінюваній науковій роботі;

5.4.2. це інше джерело було створено раніше, ніж оцінювана наукова робота;

5.4.3. автор не посилається на це інше джерело, або посилається так, що з посилання незрозуміло, яку саме інформацію автор бере з цього джерела.

6. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ РОБІТ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ НА ЕТАПІ ЇХ ПОДАННЯ ДО СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ АБО ДО ДРУКУ

6.1. Перевірці на академічний плагіат в НМУ підлягають:

- a) рукописи дисертацій (та рефератів) здобувачів наукових ступенів доктора філософії (PhD), кандидата наук та доктора наук;
- b) курсові, дипломні та магістерські роботи здобувачів вищої освіти;
- c) рукописи навчальних посібників, підручників, довідників, словників, монографій, наукових статей, методичних рекомендацій, що видаються за рішенням Вченої ради НМУ.

6.2. Перевірка рукописів дисертацій аспірантів, докторантів та здобувачів НМУ здійснюється на етапі підготовки до розгляду на Комісії з питань біоетики та етики наукових досліджень (далі - Комісія).

- 1) Здобувач особисто звертається до науково-дослідної частини НМУ (далі - НДЧ) із заявою та електронною версією тексту роботи.
- 2) Співробітник НДЧ здійснює перевірку за допомогою спеціалізованого ліцензійного програмного забезпечення StrikePlagiarism. За результатами видається довідка.
- 3) У разі виявлення плагіату, співробітник НДЧ надає детальне обґрунтування, а робота не допускається до розгляду Комісії й повертається на доопрацювання.
- 4) Особисту відповідальність за якість проведення експертизи на рівні НДЧ несе проректор з наукової роботи та інновацій НМУ.

6.3. Для дисертацій, виконаних в інших закладах, але поданих до спеціалізованих вчених рад НМУ, перевірка здійснюється перед прийняттям роботи до розгляду.

6.3.1. У разі виявлення плагіату робота повертається здобувачу на доопрацювання із кінцевим строком подання на повторну перевірку - 10 робочих днів.

6.3.2. Якщо при повторній перевірці знову виявляється плагіат, робота знімається з розгляду без права повторного захисту цієї праці в НМУ.

Автор зобов'язаний оплатити повторні послуги перевірки згідно зі встановленими тарифами НМУ.

6.3.3. Особисту відповідальність за якість експертизи на рівні рад несуть голова спеціалізованої вченої ради та члени експертної комісії ради.

7. ЗАХОДИ З ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

7.1. Навчальні та науково-методичні праці на етапі підготовки до друку ретельно перевіряються авторським колективом на наявність всіх видів плагіату та інших порушень академічної доброчесності. У довідці про проходження перевірки зазначається інформація про відсутність у роботі академічного плагіату. У разі виявлення плагіату роботи відправляються на доопрацювання за процедурою, описаною у розділі 6 цього Положення.

7.2. До заходів з попередження порушень академічної доброчесності в НМУ також належать:

1) використання інституційного репозитарію НМУ (далі - Репозитарій) на базі наукової бібліотеки з метою здійснення моніторингу на наявність академічного плагіату та оприлюднення прийнятих до захисту дисертацій і кваліфікаційних робіт відповідно до вимог Закону;

2) використання комп'ютерних програм для внутрішньої перевірки текстів на наявність академічного плагіату, а також, за наявності, спеціалізованого програмного забезпечення для виявлення ознак згенерованого штучним інтелектом тексту;

3) включення до освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти обов'язкового навчального модуля (курсу) з академічної доброчесності та академічного письма;

4) проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи, тренінгів, семінарів серед наукових та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, здобувачів вищої освіти всіх рівнів;

5) ознайомлення з цим Положенням під підпис: науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників - при прийнятті на роботу; здобувачів освіти - при зарахуванні до НМУ;

6) вживання заходів для недопущення надмірного навчального навантаження здобувачів освіти, забезпечення відповідності обсягу і рівня складності завдань для самостійної роботи часу, відведеному навчальним планом;

7) формування завдань, що сприяють творчому, критичному підходу здобувача освіти до їх виконання, з уникненням завдань, що полягають у відтворенні загальнодоступної інформації;

8) популяризація культури академічної доброчесності через офіційний веб-сайт НМУ, корпоративні комунікаційні канали, друковані матеріали;

9) оприлюднення на офіційному веб-сайті НМУ цього Положення та інших внутрішніх актів, що визначають політики, заходи та процедури забезпечення академічної доброчесності, а також рішень про притягнення осіб до академічної відповідальності у знеособленому вигляді.

8. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ НМУ.

УПОВНОВАЖЕНІ ОСОБИ

- 8.1. Комісія з питань академічної доброчесності НМУ (далі - Комісія) є уповноваженим колегіальним органом Університету, який відповідно до Закону розглядає повідомлення про порушення академічної доброчесності, встановлює (не встановлює) факт порушення та приймає рішення про застосування заходів реагування.
- 8.2. Склад Комісії затверджується Вченою радою НМУ строком на три роки за поданням ректора. До складу Комісії входить не менше 9 осіб, у тому числі:
- 1) голова Комісії - особа з числа науково-педагогічних працівників НМУ, яка має науковий ступінь доктора наук або доктора філософії/кандидата наук та значний досвід наукової роботи;
  - 2) заступник голови;
  - 3) секретар;
  - 4) представники науково-педагогічних працівників (не менше двох - від різних факультетів/інститутів);
  - 5) представник Студентського самоврядування НМУ;
  - 6) представник Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених НМУ;
  - 7) представник профспілкової організації НМУ;
  - 8) фахівець з міжнародного права.
- 8.3. До складу Комісії не можуть входити особи, стосовно яких встановлено факт порушення академічної доброчесності, особи, які мають непогашене дисциплінарне стягнення, а також особи, які займають посади ректора, проректорів.
- 8.4. До роботи Комісії можуть залучатися (з правом дорадчого голосу) зовнішні експерти - фахівці з відповідної галузі знань з інших закладів вищої освіти, наукових установ України або іноземних установ.
- 8.5. Засідання Комісії є правомочним за участі не менше двох третин її складу. Рішення приймаються більшістю голосів присутніх. У разі рівного

розподілу голосів вирішальним є голос голови Комісії. У прийнятті рішення щодо встановлення факту порушення особою академічної доброчесності не може брати участь особа, яка має конфлікт інтересів.

8.6. До повноважень Комісії належать:

- 1) розгляд повідомлень про порушення академічної доброчесності;
- 2) встановлення або невстановлення фактів порушення академічної доброчесності;
- 3) прийняття рішень про застосування санкцій та інших заходів реагування;
- 4) розгляд повідомлень про позбавлення осіб наукового ступеня, ступеня вищої освіти, вченого звання у порядку статті 40 Закону;
- 5) надання консультацій з питань академічної доброчесності;
- 6) подання Вченій раді та ректору НМУ пропозицій щодо вдосконалення внутрішніх актів у сфері академічної доброчесності.

8.7. Уповноваженими особами НМУ з питань академічної доброчесності, які мають право приймати рішення про застосування виховних заходів реагування та передавати повідомлення про серйозніші порушення на розгляд Комісії, є:

- 1) декани факультетів, директори інститутів - на рівні відповідних структурних підрозділів;
- 2) завідувачі кафедр - на рівні кафедр;
- 3) гаранті освітніх програм - у межах відповідних освітніх програм;
- 4) наукові керівники здобувачів освіти - у межах виконання здобувачем кваліфікаційних робіт, дисертацій.

8.8. Скарги на рішення Комісії розглядає Вчена рада НМУ у порядку, визначеному розділом 10 цього Положення та чинним законодавством.

9. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ, НАУКОВИХ, ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

9.1. За порушення академічної доброчесності до науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників НМУ та вчених можуть бути застосовані такі заходи у межах академічної відповідальності:

1) виключення зі складу Вченої ради та інших колегіальних органів управління НМУ з позбавленням права бути членом відповідного органу на строк від одного до трьох років;

2) позбавлення права участі в атестації здобувачів ступеня вищої освіти, наукового (освітньо-творчого) ступеня на строк від одного до трьох років;

3) позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання грантів, участі у програмах академічної мобільності на строк від одного до трьох років;

4) позбавлення права бути науковим керівником, науковим консультантом здобувачів вищої освіти (здобувачів ступеня доктора наук) на строк від одного до трьох років;

5) позбавлення права бути керівником та/або відповідальним виконавцем наукових досліджень та/або наукових проектів на строк від одного до трьох років;

6) заборона претендувати на присвоєння педагогічного (вченого) звання на строк від одного до трьох років;

7) виключення зі складу редакційної колегії наукового видання, заснованого НМУ, з позбавленням права бути членом редакційної колегії на строк від одного до трьох років;

8) відрахування здобувача наукового ступеня;

9) позбавлення наукового ступеня;

10) позбавлення вченого звання;

11) позбавлення педагогічного звання;

12) позбавлення кваліфікаційної категорії;

13) позбавлення нагород, відзнак, почесних звань, присуджених (присвоєних) НМУ.

9.2. До науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників НМУ за порушення академічної доброчесності можуть застосовуватися також заходи у межах дисциплінарної відповідальності:

1) догана;

2) звільнення з НМУ відповідно до пункту 7 частини першої статті 41 Кодексу законів про працю України.

9.3. У разі встановлення факту відчуження авторства, академічного плагіату внаслідок відчуження авторства, фабрикації або фальсифікації, вчиненого науково-педагогічним, науковим, педагогічним працівником НМУ, а також у разі вчинення приписування авторства особою, яка, користуючись службовим становищем, схилила автора до приписування авторства, така особа підлягає звільненню з НМУ відповідно до пункту 7 частини першої статті 41 Кодексу законів про працю України.

9.4. За схиляння до порушення академічної доброчесності до науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників застосовується санкція у виді догани та можуть бути застосовані інші санкції, визначені цим Положенням.

9.5. До особи, яка порушила академічну доброчесність, може бути застосовано одну або декілька санкцій.

9.6. Науково-педагогічний, науковий, педагогічний працівник, якого притягнуто до академічної відповідальності, протягом одного року з дня набрання чинності рішенням Комісії про встановлення факту порушення ним академічної доброчесності не може подавати документи на присвоєння йому вченого звання.

9.7. За дії або бездіяльність, які Законом визнані порушенням академічної доброчесності, особа може бути притягнута також до інших видів відповідальності (цивільної, адміністративної, кримінальної) з підстав та в порядку, визначених законодавством.

9.8. При визначенні конкретного виду відповідальності беруться до уваги суб'єкт, ступінь та системність порушення, наявність пом'якшуючих або обтяжуючих обставин, попередніх порушень академічної доброчесності особою. Враховуються виявлені порушення, вчинені як в рамках однієї академічного твору, так і в різних творах одного автора.

10. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

10.1. До здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності можуть бути застосовані такі виховні заходи реагування:

1) відвідування тематичних занять (семінар, лекція, курс, тренінг) з академічної доброчесності та/або академічного письма;

2) усне попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності у випадку виявлення порушення вперше;

3) письмове попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності у випадку виявлення повторного порушення після отриманого усного попередження;

4) повторне виконання завдання.

10.2. До здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності можуть бути застосовані такі заходи у межах академічної відповідальності:

1) повторне проходження (виконання) відповідного освітнього компонента освітньої програми;

2) повторне проходження оцінювання (включаючи підсумкове оцінювання або атестацію);

3) позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання стипендій, грантів, участі у програмах академічної мобільності на строк від одного до трьох років;

4) відрахування з числа осіб, які здобувають освіту за державним замовленням;

5) позбавлення пільг з оплати навчання та/або інших пільг, наданих НМУ, на строк від одного до трьох років;

6) позбавлення академічної стипендії на строк до одного навчального року;

7) виключення зі складу Вченої ради з позбавленням права бути членом Вченої ради на строк від одного до трьох років;

8) відрахування здобувача вищої освіти (крім осіб з особливими освітніми потребами).

10.3. У разі встановлення факту академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у кваліфікаційній роботі, на підставі якої особі присуджено ступінь вищої освіти, така особа позбавляється відповідного ступеня вищої освіти у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

10.4. У разі встановлення факту відчуження авторства кваліфікаційної роботи, вчиненого здобувачем вищої освіти, або відчуження авторства, вчиненого здобувачем наукового (освітньо-творчого) ступеня, такий здобувач відраховується з НМУ.

10.5. За схилення до порушення академічної доброчесності до здобувача освіти застосовується санкція у виді письмового попередження та можуть бути застосовані інші санкції, визначені Законом та цим Положенням.

10.6. Несамостійно виконане завдання вважається невиконаним та не підлягає оцінюванню, а факт порушення академічної доброчесності фіксується у документі про результати оцінювання у спосіб, визначений Університетом.

10.7. Конкретний вид санкції до здобувача освіти визначається Комісією залежно від тяжкості порушення, наявності пом'якшуючих або обтяжуючих обставин, попередніх порушень академічної доброчесності.

10.8. Забороняється встановлювати різні санкції залежно від громадянства, джерела фінансування навчання здобувача освіти, ознак, передбачених законодавством у сфері запобігання та протидії дискримінації.

11. ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

11.1. Особа, яка має докази, що свідчать про ознаки порушення академічної доброчесності, вчиненого учасником освітнього процесу, вченим, вступником, учасником, членом журі, членом організаційного комітету конкурсу, має право повідомити про це письмово (у паперовій чи електронній формі) Комісію або уповноважену особу, або ректора НМУ.

11.2. Ректор НМУ або уповноважена особа протягом трьох робочих днів з дня отримання повідомлення приймає одне з таких рішень:

- 1) про надсилання відповідного повідомлення до Комісії;
- 2) про притягнення особи до академічної та/або дисциплінарної відповідальності у випадку визнання нею факту порушення (за наявності визнання та з підстав і в порядку, визначених цим Положенням).

11.3. Повідомлення підлягає розгляду Комісією, якщо наведена у ньому інформація містить фактичні дані, що вказують на можливий факт порушення академічної доброчесності, які можуть бути перевірені. В іншому випадку Комісія має право залишити повідомлення без розгляду.

11.4. Комісія протягом 10 робочих днів з дня надходження повідомлення:

- 1) ухвалює рішення про початок розгляду повідомлення за встановленою процедурою або про залишення повідомлення без розгляду і повідомляє про це заявника;
- 2) надсилає/надає особі, стосовно якої надійшло повідомлення, його копію та не пізніш як за три робочі дні до дати розгляду інформує її про дату, час і місце розгляду повідомлення.

11.5. Розгляд повідомлення завершується прийняттям Комісією рішення про наявність (відсутність) порушення академічної доброчесності не пізніше ніж через шість місяців з дня реєстрації повідомлення.

11.6. Особа, стосовно якої розглядається повідомлення, має право особисто або через свого представника:

- 1) бути поінформованою про початок процедури розгляду повідомлення;

2) бути поінформованою про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду повідомлення;

3) ознайомлюватися з усіма матеріалами щодо порушення нею академічної доброчесності, надавати до них зауваження;

4) надавати усні та письмові заперечення, пояснення або відмовитися від їх надання;

5) брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності.

11.7. У разі визнання особою, стосовно якої розглядається повідомлення, факту порушення академічної доброчесності перевірка і дослідження доказів не проводяться. Визнання факту порушення академічної доброчесності враховується під час визначення санкції, крім випадку, якщо санкція визначена Законом.

11.8. Рішення Комісії про притягнення особи до академічної відповідальності має бути обґрунтованим, тобто ухваленим на підставі доказів, повно і всебічно досліджених у процесі розгляду повідомлення, або на підставі визнання особою факту порушення академічної доброчесності, та містити інформацію про конкретний вид порушення академічної доброчесності і санкцію за таке порушення.

11.9. Розгляд питання щодо притягнення до академічної відповідальності здобувачів освіти віком від 14 до 18 років здійснюється із запрошенням їхніх батьків або інших законних представників, якщо проти цього не заперечує здобувач освіти.

11.10. Рішення Комісії, ухвалене у встановленому порядку, набирає чинності з дня його оприлюднення на офіційному веб-сайті НМУ, а в разі його оскарження - з дня оприлюднення рішення суб'єктом розгляду скарги.

11.11. Особа, стосовно якої встановлено факт порушення академічної доброчесності, а також особа, яка подала повідомлення, мають право оскаржити рішення Комісії до Вченої ради НМУ протягом 30 календарних днів з дня оприлюднення такого рішення. Вчена рада розглядає скаргу шляхом таємного голосування у порядку, визначеному внутрішніми актами. Рішення Вченої ради

за результатами розгляду скарги оприлюднюється на офіційному веб-сайті НМУ протягом п'яти робочих днів з дня його прийняття.

11.12. Окремо порядок розгляду повідомлень про наявність академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в академічних творах, на підставі яких особі присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання, визначається статтею 40 Закону. Уповноваженим органом для розгляду таких повідомлень є Комісія, яка приймає одне з рішень, передбачених частиною другою статті 40 Закону, у строк не пізніше шести місяців з дня отримання повідомлення. Таке рішення може бути оскаржене до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти у порядку, встановленому Законом.

12. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

12.1. Це Положення затверджується Вченою радою НМУ і вводиться в дію наказом ректора НМУ.

12.2. Політики, заходи та процедури забезпечення академічної доброчесності НМУ у частині, що стосується здобувачів освіти, попередньо погоджуються Студентським самоврядуванням НМУ та Науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених НМУ.

12.3. Це Положення оприлюднюється на офіційному веб-сайті НМУ та в інституційному репозитарії НМУ.

12.4. Детальна процедура проведення перевірки робіт на наявність ознак академічного плагіату та інших порушень академічної доброчесності регламентується окремими наказами ректора НМУ.

12.5. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться шляхом затвердження Положення в новій редакції.

12.6. Після затвердження Положення в новій редакції попереднє Положення про академічну доброчесність у Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця, затвержене Вченою радою НМУ (протокол № 12 від 25 червня 2020 р.), втрачає юридичну силу.

12.7. Розгляд повідомлень про порушення академічної доброчесності, вчинених до набрання чинності Законом України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX, прийняття рішень за результатами такого розгляду та їх оскарження здійснюються відповідно до процедур, з додержанням гарантій і прав суб'єктів академічної діяльності, визначених зазначеним Законом. У разі встановлення наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, іншого порушення академічної доброчесності, вчиненого до набрання чинності зазначеним Законом, до суб'єктів академічної діяльності застосовується та міра відповідальності, яка на момент вчинення такого порушення була визначена законом.